

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po naselbinah Amerike

Na Celumet višji šoli bo graduiral prihodnji mesec 119 dijakov, in med njimi so tudi sledeča naša imena: Francis Arbanas, Frances Banovec, Ferdinand Češarek, Tracy Diljak, Albert Geshel, Albert Gričar, Josephine Hribljan, Joseph Jakovich, Friderik Lamut, Ralph J. Lokar, Frederik Šalc, Rose Slantinske, Katherine Verlenich, Rudolph Vranich, Albert Zurich in Clara Zurich.

V prostovoljno smrt je šel rojak Joseph Okoren v Forest City, Pa., doma iz St. Vida na Dolenjskem. V starem kraju zapuščala žena in tri hčere, tu pa ena sestra. V istem mestu je umrl John Peterka, star 51 let, doma iz Mengša na Gorenjskem. Zapuščil je šest otrok. Žena mu je umrla pred 5. meseci. Istotam je umrl Ignac Gros, star 46 let, doma iz Javorja na Dolenjskem. Zapuščala šest otrok. Družini Matija Turk istotam je umrla mati Ivana Turk. Stara je bila 39 let, in doma iz Logatca. Poleg moža zapuščala tudi 3 otroke. Kmalu za njo je umrla tudi Ivana Carli v starosti 63 let, doma iz Logatca. Zapuščala moža Blaža in dve omoženi hčeri.

Srebrno poroko sta pred kratkim praznovala v Barbertonu Mr. John in Mrs. Frances Garbr.

V Moon Run, Penna., je avto povozil dve leti in pol staro hčerko rojaka Djekaa. Mrs. Djak je sestra vrhovnega zdravnika J. S. K. Jednote, dr. Archa.

Štirje bančni roparji ubili deputy šerifa

Grand Rapids, Michigan, 24. maja. Po vsem zapadnem delu države Michigan iščejo štiri bančne roparje, ki so ropali podružnico banke v mestu Lowell, in pri tem ubili deputy šerifa ter ranili 10 letnega dečka. Roparji so odnesli \$6,207.00. Več kot 300 policistov in 1,000 civilistov išče roparje po gozdovih, kamor so pobegnili. Mnogoča farma je v njem nekega sumljivega človeka, ki se je izjavil, da je bil mogoče udeležen pri ropu, toda z umorom ni imel ničesar opraviti.

Delo za 1,250

Prihodnji mesec bo okraj Cuyahoga začel z delom pri popravilu cest in jarkov. Za to delo je odločenih \$500,000. Od tega se bo porabilo \$400,000 za plače in \$100,000 za material. Delalo se bo 10 mesecev. Z delom se prične, ko bo denar od davkov prispel. Plačali bodo \$4.00 na dan za štiri dni v tednu, tako da bo 1,250 oseb zaposlenih po 14 dni v mesecu. Za delavce bodo izbrali one, ki so na listi dobredelnih družb, to je oni, ki dobivajo doslej radi brezposelnosti podporo. Dobredelna družba ima svoj urad v Federal Reserve Bank poslojpu na Superior Ave. in 6. cesti.

Vaš asesment

Nocoj je zadnji večer, da lahko plačate pri svojih družinskih svojih mesečni asesment. Društvo je vaš največji prijatelj v vaši potrebi. Plačajte točno svoj asesment. Ne veste ne ure ne dneva, kdaj vas zadene nesreča.

Newyorški župan Walker bo imel težavno stališče z zagovorom vlade

New York, 21. maja. Župan mesta New York bo moral te dni na pričevanje pred Hofstaderjevo komisijo, ki preiskuje poslovanje mestne uprave v New Yorku, kateri načeljuje župan Walker. Nbroj prič je bilo doslej že zaslišanih pred komisijo, kateri načeljuje znani odvetnik Samuel Seabury. Mnoge prič so izpovedale, da je Walker dobival velike denarne nagrade, da je podeljeval gotove pravice raznim kompanijam. Sedaj, ko je ves ta material zbran, bo poklican župan Walker, da pove svojo plat zgodbe, nakar bo pisano poročila vse preiskave izročeno governerju Rooseveltu, ki lahko naredi kar hoče, ali odobri poročilo, ovrže ali odstrani župana Walkerja. Slednji se je izjavil, da se prav nič ne boji zaslišanja. Izjavil je, da je večino vseh, kar imajo proti njemu, iz trte izvito, da je lažljivo pričevanje, in da je bila vsa preiskava upeljana le iz političnih vzrokov. Walker je to povedal pri banketu, katerega so privedile včeraj njemu v počast ženske demokratskega kluba v Brooklynu. 800 žensk se je zbralo v hotelu, kjer se je vršil banket, in Walker je bil burno pozdravljen. Ženske so župana celo poljubovale. Walker je izjavil, da ga ni danes moža v javnem uradu, kogar ne bi strupeno napadali nasprotniki, in slab je oni človek, ki ga ljudje pustijo v miru. Vsak javni uradnik mora biti vsak čas pripravljen na zdravo ali na strupeno kritiko.

Jako zanimive slike

Če želite videti najnovejšo slovenske premikajoče slike, edine v Ameriki, dobro godbo in po slikah prijeten domač ples, in vse to za samo 25 centov, in imate poleg tega zavest, da gre vaš denar v podporo naših potrebnih slovenskih družin, tedaj pridite nocoj večer v Grdinovo dvorano in bodite tam točno ob 7:30. Mr. Anton Grdina bo kazal zelo zanimive premikajoče slike, katere je povzel zadnje čase v Minnesoti, po slovenskih naselbinah. Videli boste življenje naših rojakov, kako se gibljejo pri svojih vsakdanjih opravkih, kako hodijo na delo, kaj počnejo doma, pri družini, na sestankih, sploh videli boste svoje brate iz Minnesote, kakoršni so. Vemo, da imate tam vse polno svojih sorodnikov, katerih že leta niste videli. Enega ali drugega boste dobili na slikah. Slike so spremljane s prijetno godbo. Tudi nekaj najnovejših slik iz Jugoslavije bo na razpolgo. Po kazanju slik je ples. Vstopnina je samo 25 centov, in gre polovica vseh dohodkov v dobredelni sklad za potrebne slovenske družine. Pridite nocoj!

Mr. Lausche in Mr. Cerrezin

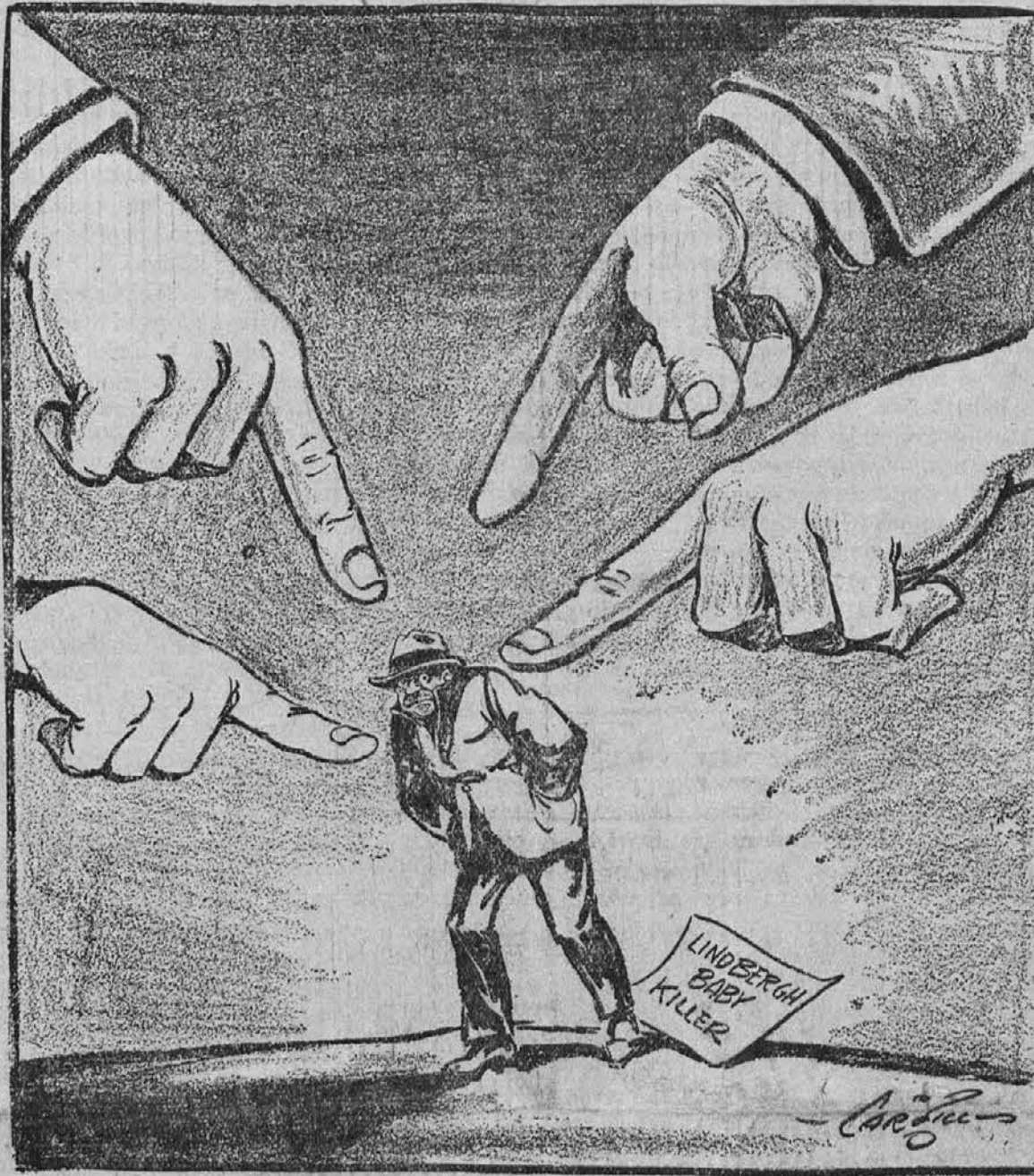
V eksekutivni odbor centralne organizacije demokratske stranke za Cuyahoga county sta bila imenovana Mr. Frank J. Lausche in Mr. M. S. Cerrezin. Ponovno je bil izvoljen L. J. Pirc.

Državljska šola

V četrtek, 26. maja, se vrši zadnji pouk v državljanski šoli na 55. cesti in St. Clair Ave. S poukom se potem zopet prične 29. septembra.

* Na španskem dajejo ob Božiču samo služabnikom darila.

Zaznamovani morilci Lindbergh otroka

Strojne puške grmijo v premogarskih okrajih v delavskem sporu

Ulrichsville, Ohio, 24. maja. S strojnimi puškami se je začelo streljati ob 1. uri danes zjutraj med simpatičarji štrajka premogarjev in med stražniki pri Woolford Coal Co., tri milje od tega mesta. Na vrhu hriba okoli premogovnikov so se nahajali strelci, ki so streljali navzdol v dolino. Oddali so več kot 200 strelcev, toda nihče ni bil ranjen. Šele po teh oddanih streljih je nastopilo vojaštvo narodne garde, ki je tudi začelo streljati na nevidne strelce na vrhu hriba. Oddanih je bilo nadaljnjih stotin strelcev, predno se je s streljanjem ob 2:30 zjutraj prenehalo. Woolford premogovnik posluje zadnjih 14 dni brez unijskih delavcev, dočim je bil prej en mesec zaprt radi štrajka. V tem premogarskem okraju se nahaja še 60 vojakov narodne garde. Dasi je bilo oddanih na obeh straneh nad 500 strelcev, pa očitno ni bil nihče ranjen.

Napaden od roparjev

Ko se je preteklo nedeljo vračal Simon Belajec, rodom Hrvat, v Mogadore, Ohio, od dela ob 6. uri zjutraj, sta ga ustavila dva možka, ki sta ga prosila za žepenko. Ko je Belajec posegel v žep, mu je eden možkih nastal revolver na prsa in zahteval denar. Belajec je imel \$565.00 pri sebi v gotovini. Pa je znal tudi braniti svoje premoženje, kajti junaški Hrvat je začel deliti klofute na desno in levo, pri tem je pa kričal na pomoč, da sta roparja urnih krač brez plesa pobegnila. Tudi Belajec je dobil več udarcev in je bil prepeljan v bolnico v Akron, O.

* 20 Čehov se nahaja v avstrijskem državnem zboru.

* 21 milijonov brezposelnih se nahaja danes na širnem svetu.

Zaključek sezone šole moderne umetnosti

V soboto, 28. maja, se zaključila šolska sezona Jugoslovanske šole moderne umetnosti. Učitelj te šole, Mr. Gregory H. Perušek bo ob tej priliki razstavil vsa dela, ki so jih njegovi učenci in učenke v tej kratki dobi naredili. Razstava omenjenih del se bo vršila v starem poslojpu S. N. Doma, soba št. 3, in sicer v soboto in v nedeljo, 29. maja. Tem potom so prav vlnudno vabljene vsi starši teh učencev, da pridejo v Slovenski Narodni Dom na omenjene dneve. Mr. Perušek bo pokazal vsa dela, katerih so bili njih otroci v tej tako kratki dobi zmožni narediti. Vabljeno je tudi ostalo slovensko občinstvo, da pride pogledat dela teh učencev, da se prepriča, da ima naša slovenska mladina v resnici idealno zanimanje na umetniškem polju. Ker je vstopnina k razstavi prosta, tedaj se prosi občinstvo, da pride v čim večjem številu. — Prosvetni odbor S. N. D.

Les in baker

Washington, 24. maja. Po dolgih debatah je senat končno večer odglasoval visoko carino na importirani les in baker. Carina za les je znašala doslej \$1.00 od tisoč čevljev, dočim je nov tarif \$3.00. Na baker doslej ni bilo nobenega tarifa, in se je lahko prosto uvažal v deželo. Senat je sprejel določbo, da se računa \$4.00 carine od vsakih 100 funtov importiranega bakra. Senatna zbornica je sedaj gotova s tarifom in začela se bo debata glede bondov za pomoč brezposelnim.

Važna seja

Nocoj večer, v sredo, se vrši važna seja skupnih društev fare sv. Vida. Prošeni so vsi zastopniki in zastopnice, da se gotovo udeležijo.

Kako je mogoče, da uradnik, ki zasluži \$8,000 na leto, posluje z milijoni

Cleveland. — Državni pregledovalci krjig okrajnega blagajnika v Clevelandu, ki pobira davke, so pronašli, da manjka \$670,000 davčnega denarja. Od 28. aprila se že vrši silna preiskava knjig okrajnega blagajnika. 25 državnih nadzornikov je na delu. In tekom zadnjih mnogih let je bil glavni pomožni okrajni blagajnik Alex Bernstein, staber republikancev v Clevelandu, dočim se je okrajni blagajnik Collier izjavil, da on sploh nič ne ve, kaj se je delalo v njegovem uradu. Bernstein je dobival kot pomožni okrajni blagajnik \$8,000 plače na leto. Pa je demokratski državni pravdnik Liegley prišel v javnost s sporočilom, da je ta Bernstein, v družbi s svojim bratom Charlesom, bil udeležen v zemljiških in hišnih podjetjih, ki so vredna mnogo milijonov, in da sta Charles in Alex Bernstein dala denarja na prvo vknjižbo za razne hiše v svoti \$2,960,000. Kje je dobil denar, to ve Alex sam. Plače je imel \$8,000.00 na leto. In državni pravdnik ga toži na \$6,000 odškodnine, ker ni pravilno manipuliral z denarjem, in iz urada okrajnega blagajnika je isti čas zginilo \$690,000.00 davčnega denarja, in Collier je tožen na \$40,000 odškodnine, ker je nepravilno vodil davčni urad. Bernstein je pa interesiran v milijonih v privatnem podjetju. Kljub vsemu temu je pa Bernstein, kot "odličan" republikanec, še vedno na delu v uradu okrajnega blagajnika. Kdaj bo vendar vsega tega konec!

Listnica oredništva

L. G. — Za javnost zadostujeta začetni črki, ne pa za uredništvo, ki mora vedeti Vaše polno ime, sicer se dopis ne priobči.

Stranka socialistov napovedala resen boj republikancem in demokratom

Milwaukee, Wisconsin, 23. maja. Morris Hilquit, vodja ameriških socialistov, se je izjavil sledeče: "Mi odpiramo politično kampanjo z napovedjo vojne obema starima političnima strankama in vojno vsemu starinskemu družabnemu sistemu, katerega te stranke zastopajo, vjčno na celi črti, brez premirja in kompromisa, vojno do konca. Katastrofalna industrijska kriza je strašen dokaz polomije republikanskega voditeljstva pod Hooverjem. Uprava predsednika Hooverja je bila en sam ogromen fiasko. Ko je naenkrat zrl pred seboj industrijski polom, tedaj je "veliki inženir" Hoover bil popolnoma nesposoben, da obvlada položaj. S svojimi kantatami o financah in naivno filozofijo, se mu je sicer posrečilo, da je rešil par delnic na borzi, toda kruha za brezposelne ne zna poiskati, in stradajoči milijoni stradajo še naprej. Resnice je, da kadarkoli je Hoover nastopil v tej silni krizi, da je takoj potem postala kriza še bolj akutna. In kakor je bil neuspešen Herbert Hoover kot predsednik, lahko trdim, da ni za misliti, da bi bil governer Roosevelt kaj boljši, ali pa Al Smith z njegovim lahkim vinom in težkim pivom. Polomija Hooverjeve administracije ni polomija ene osebe ali več oseb, pač pa nevzdržljivost celega sistema. Čemur smo danes priča v javnem življenju ni drugaga kot kompletni bankrot kapitalizma. Sistem, ki od časa do časa povzroča prosperiteto, potem pa zadene toliko hujše s svojo krizo, sistem, ki dovoljuje, da imajo nekateri mnogo, mnogo preveč, drugi pa nič, tak sistem se ne more vzdržati. Socialistična stranka je edina stranka danes, ki nudi kompletni program narodu v Združenih državah za takojšnje in stalno odpuščanje." Tajnik socialistične stranke je sporočil konvenciji, da se nahaja v stranki 25,000 članov, ki plečujejo pripevske, ali 8,000 več kot pred štirimi leti.

Nepošteni policist

Betty Hutton, 29 let stara, stanujoča na 3942 Prospect Ave., je bila aretirana kot prostitutka. Vse take vrste ženske po aretaciji zdravniško preiščejo, če nimajo nevarnih bolezni. Tako je bila preiskana tudi Betty Hull. Uspeh preiskave mora policist Herman J. Benhoff, ki je prideljen zdravstvenemu oddelku, zabilježiti v knjige. Pa se je zgodilo, da je dala Betty Hutton \$5.00 policistu, da je napisal, da je zdrava, dasi je bila spolno bolna. Babnica je pa bila navihana in je zaznamovala petak, nakar je stver izdala policiji. Detektivi so šli takoj k Benhoffu in res dobili pri njem zaznamovani petak. Benhoff je znan republikanec in brat Edward Benhoffa, bivšega glavnega plumberskega nadzornika pod republikansko vlado, ki je bil spoznan krivim, da je vzel \$350.00 podkupnine, da je ponarejal uspehe izpitov raznih prositeljev za plumbersko licenco. Tako gre Millerjeva vlada enemu graftarju za drugim v navskrižje.

Smrtna kosa

V tork popoldne je umrla Christine Janežič, 23931 St. Clair Ave. Podrobnosti priobčimo jutri.

Župan Miller poroča o uspehih in neuspehih svoje trimesečne vlade

Pretekli ponedeljek je župan Miller za zborovanju centralnega odbora demokratske stranke poročal o svojih sedanjih uspehih in neuspehih, kot jih je imel tekem treh mesecev, odkar je nastopil županski urad. Ko je omenil, da je doslej znižal mestni proračun za \$3,332,000 na leto, kar je bil prisiljen storiti, ker ljudje ne plačujejo davkov, je povedal, da največja nadloga njegove vlade je civilna komisija. Župan Miller je za pošteno civilna komisija, ki naj skrbi, da pošteni in zaslužni delavci in uradniki dobijo povišanje v službi, ne pa troti in priverženci političnih bosov. Je rekel Miller: "Obljubil sem ljudem pošteno in uspešno mestno upravo, in to obljubo bom držal kljub dejstvom, da sem obkoljen po načelnih raznih uradov in njih podložnih — republikanskih koritarjih, katere bolj zanima prodaj mojega uradovanja, kot pa napredek mesta. Dokler bom jaz župan, bom nasprotoval vsakemu sistemu, pa naj bo to civilna komisija ali kaj drugega, ki pravi, da moram nezveste uradnike držati v službi." Newton D. Baker je bil izvoljen še nadalje za načelnika okrajnega centralnega odbora demokratske stranke. Izjavil je, da je republikanska stranka dajala dežel zadnjih 40 let taka zdravila, da dobiva od časa do časa narod krčne napade. Letos bo novembra meseca narod drugače ukrenil." Župan Miller je povedal še nekaj zanimivega. Rekel je: "Ko sem nastopil urad, je prejšnji republikanski manager Burton trdil, da ima "balanciran proračun mestnih stroškov." Kako je bilo to "balancirano" za republikance, naj vam povem, da so dali za čiščenje mesta za celo leto 1932 v proračun \$600,000. Toda že januarja in februarja letos, ko so bili še republikanci na krmilu, so porabili že \$300,000 tega denarja in pustili meni samo \$300,000 za celih 10 mesecev. To je republikansko balanciranje! Odpravil sem mnogo nepotrebnih tiskovin in raznih predmetov za urade, in v treh mesecih se je tu prihranilo \$50,000. Grozil sem, da uničim pogodbo za mestno razsvetljavo, pa so hitro privolili, da se zmanjša račun za \$60,000 na leto. In civilna komisija! Pravijo, da je za vse enaka, toda kako je to, da ne morem republikancev, ki so nepotrebn pri vladi, pognati iz uradov, da se ta komisija vedno poganja le za republikance, dočim meni ne pustijo, da bi imenoval ljudi, katere poznam, ki so mi zvesti in se moram zanašati na politične nasprotnike! Toda pričakujem, da se bo tekem treh mesecev tudi pri civilni komisiji naredila velika sprememba!"

Zaključek slovenske šole

Dne 11. junija bo zaključek šolske sezone obeh razredov Slovenske šole S. N. Doma. Zaključijo se tudi šola odraslih učencev, katero poučuje Mr. Ivan Zorman. Toliko v obvestilo staršem, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo.

4 dnevna razprodaja

Opozarjamo na oglas Ohio Furniture Co., ki ima 4 dnevno razprodajo pohištva po skrajno nizkih cenah. V družbi s trgovino je sedaj tudi Mr. Joseph Kremžar.

* Turčija pristopi k Ligi Narodov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRCO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 123, Wed., May 25th, 1932

Začetek čiščenja

V Clevelandu imamo gotov okraj mesta, kjer je spravljena skupaj vsa mizerija črnih državljanov. To je okraj med Cedar, Scovill in Central Ave. od 12. ceste pa do 55. ceste. Tu so naseljeni črni državljanji, tesno eden poleg drugega. Svoje dni jih ni bilo dosti v Clevelandu. Prvi, ki jih je začel importirati v Cleveland iz južnih držav, je bil svoječasni župan, republikanec Harry L. Davis. Za časa njegove vlade se jih je tisoče naselilo v Clevelandu.

Z naseljevanjem črnih državljanov je imela obstoječa republikanska administracija dvojno korist: prvič so zamorski delavci poceni in porabiš jih lahko za vsako delo nižje vrste, drugič so pa vsi zamorci državljanji, ali bolj precizno rečeno, 90 procentov njih, iz hvaležnosti, ker so bili pripeljani iz južnih držav v Cleveland, dosledno volili republikanski tiket.

V štirih volivnih vardah, kjer bivajo zamorski državljanji, je dobila republikanska stranka od 30,000 do 38,000 glasov pri vsakih volitvah. Zamorec lahko vsak voli, samo da je 21 let star, dočim je moralo tisoče in tisoče naših ljudi iti skozi trpljenje in težave, da si je priborilo državljansko pravico. V istih štirih vardah so dobivali demokrati od 1,000 do 1,500 glasov, kar pomeni, da je od vsakih 40 Zamorcev, ki so volili republikanski tiket, eden glasoval za demokrata.

Republikanci so znali to politično pripadnost Zamorcev po svoje izkorističati, katero izkorističanje je kmalu prineslo zamorskemu delu mesta sramotni naslov: roaring third. Uboji in umori, raketirji, gangeži, vlačuge in prostitutke, hazardnice in druge jame zločinov so prenapolnile okolico. Od časa do časa smo lahko čitali v časopisju, kako je bil ta ali oni uradnik podkupljen, da je zamisljal z očesom in ni videl očitnih zločinov, ki so se godili v "roaring third." Politika je pobirala svoje obole, in se ni sramovala jemati denar od cestnih vlačug in prostitutk najnižje vrste.

Ko je prišel na vlado demokrat Ray T. Miller, ki ničesar ne sovraži bolj kot nemoralnost in nesnago, so zamorski državljanji poslušni. Demokratska vlada je bila za nje nekaj popolnoma novega v Clevelandu. 17 let so živeli pod vlado republikancev, ki so jih pustili v miru, da so počenjali, kar so hoteli, dokler so plačevali svoje obole politiki. Nizko pojmovanje zamorskega državljanja o poštenosti v politiki ne more razločevati o morali in nemorali v politični administraciji.

In dobili so se neznačajnejši v zamorski demokratični vrstah, ki so mislili, da je demokratska administracija za las podobna republikanski. Nabirati so začeli med razpinitimi elementi in vlačugami "politične prispevke," češ, da bodo lahko vodili svojo nemoralno obrt, ako prispevajo v demokratski klub gotove prispevke. Toda demokrat Ray T. Miller je nemudoma pokazal, da je razlika med republikancem in med demokratom, bodisi v privatnem življenju, ali pa v politični administraciji.

Ko je Miller zasljal, da se nahaja v 12. vardi demokratični klub zamorskih državljanov, ki skuša prodajati za denar policijsko protekcijo dvomljivim elementom, je korajžno in energično nastopil, kot je to navada Millerja. Neki dr. Rodgers, je demokratski zamorski vardi vodja v 12. okraju. Kot tak ima dobro službo v mestu. In dasi je vardi vodja, je moral še tisto uro, ko je župan zasljal, da ni popolnoma čist pri transakciji z vlačugami, odložiti svoje mesto. Vržen je bil na cesto, demokrat ali ne, hotel je izkorističati svoje demokratsvo na nepošten način.

In ne samo to! Župan Miller je nemudoma poklical policijskega načelnika in mu ostro zabčil, da takoj vzame oddelek policije ter naskoči glavni stan demokratskega zamorskega kluba v 12. vardi. Več višjih policijskih uradnikov in policistov v spremstvu prosekatorja Ryanda se je podalo nemudoma v glavni stan demokratske stranke na Woodland Ave., kjer so aretirali uradnike, pobrali vse knjige, spise in druge stvari. Štirje uradniki demokratskega političnega kluba v 12. vardi, ki so bili v mestni službi, so bili nemudoma odslovljeni iz službe, še prej, predno se jim je kaj dokazalo, ko je padla samo senca sumnje na nje, da delajo nepošteno.

To je začetek čiščenja nemoralnosti v politiki. Kako misli župan Miller to nadaljevati, napišemo v eni prihodnjih številčk časopisa.

POGREBNI OBIČAJI NA JAPONSKEM

Zapisal Louis L. Ferfolia, slovenski pogrebnik

Sto dni po smrti ponovijo sodrodni spominske obrede za pokojnim. Te obrede ponovijo sedaj s stalno spominsko ploščo. Ploščo, ki je v templju, položijo sedaj k drugim ploščam umrlih faranov istega templja. Ob letu zopet naznanijo obletnico, ki se vrši v družinskem templju in prav tako sedemletnico, potem pa vsakih šest let do 37. leta, zatem po 50-letnico, ki jo ponovijo vsakih 50. let. Poleg tega imajo še svoje letne spominske obrede vsak drugi teden meseca julija. Japonci imenujejo ta dan

praznik svetilk, ker imajo svetilke važno vlogo pri njih svečanostih. Podoben temu je krščanski praznik Vseh svetnikov. Ob tem času se spominjajo v duhu svojih sorodnikov, ter jim prinese jedil na oltar, ki jih darujejo svojim dragim. Od teh jedil jedo tudi sorodniki in sicer kar hočejo in kolikor hočejo.

Sintovski pogrebni obredi so skoraj ravno taki kot budistovski, ni veliko razlike. Sintovska posebnost pa je, da verujejo, da se duh pokojnika nastani v spominski plošči. Druga razlika je

v tem, da rože (simbol nedolžnosti) nadomestujejo kadilo, preden neso rakev iz templja.

Japonske rakeve je delana navadno iz lesa in je zbita podolž, tako da truplo leži podolž. Večkrat pa je delana tudi na kvadrat, tako da truplo sedi, mesto da bi ležalo. Kadar umre kak siromak, ki ne zmore take rakeve, ga denejo v sod, ki je delan iz bambusovih palic.

Boljše rakeve so navadno pokrite z belim platnom. Japonci imajo večinoma rajši bolj skromne rakeve, ker svoje mrtvece navadno sežgo. Njih mrtvaški oder ali voz je postavljen kot kapela. Nosilnica ima na vsaki strani dolge ročaje. Te nosilnice nosi od 4 do 24 mož, včasih celo do 100 mož. Po poti se nosilci večkrat menjajo. Rakev je pokrita z mrtvaškim prtom in je prt napravljen iz dvojnega platna, kot odeja. Na enem kraju je plava barva, na drugem bela. To pomeni, da umrli še ni bil star 41 let. Kadar pa sta barvi plava in rdeča, pa pomenja, da je umrl že prekoračil 41. leto. Za ženske so rožne barve, za dekleta pa bele.

Velikot pogreba je odvisna od premoženja. Taki pogrebi, kot smo jih omenili, so navadno za srednje stanove. Bogat človek pa dobi večjo udeležbo, večje število nosilcev, več rož in tudi pogrebni spreved je veliko daljši. Ko se je pred nekaj leti vršil pogreb cesarice, je bil

spreved dve milj dolg in je trajal pogreb 22 ur. V sprevedu so korakali pogrebi bosi in tešči. Razkošno rakev, v kateri je ležala cesarica, so položili na voz, ki so ga vlekli voli. Kolesa pri tem vozu močno škripljejo, kar pomeni, da duše v vicaah silno trpe. K vozu, ki je peljal mrtvo cesarico, so bili upreženi črni voli, ki so imeli na nogah bele nogavice. Može, ki so izkopali grob, so bili oblečeni v obleko, na kateri so bile pritrjene črne peruti. To je pomenjalo, da niso kopali grob navadni podložniki.

Japonski cesarji in cesarice imajo veličastne mavzoleje. Najlepše japonske grobnice so one, ki so last takozvanih Tokugawa Sogunov, kamor zahajajo na božjo pot Japonci in tudi drugi narodi.

Japonci se malo zanimajo za ameriške pogrebne navade, dasiravno se drugače radi oprijemljejo zapadnih metod in običajev. V glavnem so Japonci še vedno pristen orientalski narod. Vendar v mnogih slučajih uporabljajo pri pogrebi žet motorna vozila. Morda bodo sčasoma upeljali tudi ameriške krematorije in opustili svoj način sežiganja mrtlic. A velikih izprememb gotovo še dolgo ne bo, kajti njih obredi za umrle se ne kaj, kar je globoko ukoreninjeno v japonskem narodnem čustvu.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Piše A. G.

Toliko zanimanja za strelske vaje naši fantje niso še nikoli pokazali kakor letos. Kljub slabim razmeram, vidim na strelišču same zadovoljne obraze, kar je pač dokaz, da imajo ljudje dobro zabavo, kar gotovo vsak potrebuje, posebno v teh časih.

Nekaj naših fantov se letos še ni udeležilo streljanja, ker jih baje preveč zebe. Zato jim bomo pred vsako vajo poslali po pošti po 25 golobov na dom, katere bodo lahko kar za pečko s palico razbijali. Gotov sem, da jih bodo več zadeli kot pa mi s puškami. Toda o tem moramo še poprej sklepat na seji, ako hočemo napraviti kakšno tekmo med "jagri s palico."

To sem omenil, ker pač drugega vzroka ne vem za izvirno redno sejo, katero bomo imeli prihodnjo nedeljo 29. maja. Naš predsednik mi je namreč naročil, oziroma ukazal, naj tem potom člani obvestim, da pridejo na strelišče deset minut pred 2.

uro, kajti točno ob dveh se prične seja. Baje imamo nekaj važnega za ukreniti, zato pridite vsi.

Na 15. maja smo takole streljali:

Urankar J.	15
Česen A.	12
Peterka	9
Sušel	15
Malovašič	13
Mihelič	8
Klemen	14
Glažar	19
Penoza V.	12
Penoza L.	14
Papesh	15
Novak A.	18
Podpavec	11
Kren	14
Novak J.	17
Sietz	14
Urankar A.	19
Pirnat	15
Sušel Jr.	14
Turšič	22
Dolenc S.	15
Bučar	11

Vesti iz domovine

—Roparski napad pri belem dnevu. V soboto, dne 7. maja, se je vršil v Sošicah onstran Gorjancev semenj. Med drugimi sejmarji je prišel tja tudi 52 letni mizarski mojster Rangus Anton iz Stranja pri Vrhopolju v šentjernejski občini. Na sejmarju sta se dobila z ženo lesnega trgovca gospo Slavom Marunovo iz Metlike, s katero sta imela poslovne zveze. Likvidirala sta nekaj računov in Rangus je dobil od ge. Marunove 550 Din gotovine. Zavil je nato v gostilno pri Štefanu, kjer je nekaj mangle jedel in pil, potem pa se je okrog poldne odpravil proti domu. Pridružil se mu je še 26 letni Karel Blatnik, ki je doma iz iste vasi in mahnila sta jo čez Gorjance, čez katere vodi samotna gozdna pot proti njihovi vasi. Prišla sta že do Brezika, ko naenkrat stopijo pred nju trije po obrazu črno maskirani roparji in s klicem "stoj!" namerijo pištole proti njima. Oba sejmarja sta se tega nenadnega napada zelo prestrašila, vendar pa sta se hitro zbrala, se obrnila in pričela bežati nazaj proti Sošicam. Blatnik je bil kot mlajši tudi urnejši in je hitro izginil izpred oči roparjem, ki so za njim oddali več strelav, k sreči pa ga niso zadeli. Rangus pa ni mo-

gel tako hitro teči, poleg tega pa se je še celo spodtaknil ob korenine in je padel, kar je bilo zanj usodno. Roparji, ki jih je beg obeh sejmarjev razjezil in ki so oba begunca zasledovali, so planili na na tleh ležečega Rangusa, še preden se je mogel pobrati in so ga z naperjenimi pištolami obkrožili ter kričali: "Daj amo novac!" Ker se je nekaj časa obotavljal ga je eden roparjev brezobzirno in z veliko silo udaril z ročajem svojega samokresa po glavi tako močno, da mu je prebil lobanjo na temenu. Rangus se je takoj onesvestil, roparji so ga pa preiskali in mu vzeli ves denar v znesku 550 dinarjev, srebrno žepno uro, žepni nož, steklenico slivovke in dozo, napolnjeno s savskimi cigaretami. Vsega krvavnega in nezavestnega so potem roparji pustili na mestu in jo odkurili. Čez čas se je Rangus vendarle prebudil iz omotice in se s težavo privlekel v Sošice, kjer je bil slučajno navzoč zdravnik dr. Skzla, ki je ranjencu nudil prvo pomoč, nakar so ga prepeljali domov, od tam pa v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. O napadalcih so bili takoj obveščeni soški orožniki, ki so se takoj podali na zasledovanje za neznanimi roparji.

—Pet človeških žrtev požara. Iz Gospiča poročajo: Pretekli petek zvečer okrog 10. je začela goreti hiša Ludje Vujnovice, logarja v Divoselu. Ker je bila hiša lesena in krita s slamo, poleg tega je pa še pihal močan veter, se je ogenj bliskovito hitro širil in zajel tudi hlev. Hiša in hlev sta pogorela do tal, z njima vred pa tudi vse, kar je bilo živega v hiši in hlevu. V hiši je spala logarjeva žena z dvema hčerka, ena stara sedem, druga pa deset let, in petletni sin, dočim je drugi 14 letni sin spal na hlevu. Vseh pet je zgorelo. Logar Vujnovič se je ta večer slučajno delj časa zamudil v mestu in je tako ušel strašni smrti. Pomagati ni mogel pri tej nesreči nihče, ker je hiša stala osamljena v gozdu in daleč proč od drugih hiš, poleg tega je pa požar tako hitro divjal, da je v 20 do 30 minutah ostalo od hiše in hleva samo pogorišče. Takoj drugi dan zjutraj je prišla sodna komisija. Ko so kopali po ruševinah, so našli v kotu hišne kleti zgorele ostanke uboge matere in dveh najmanjših otrok, ki so ob času požara gotovo trdo spali in se skupno z gorečo posteljo pogreznil v klet. Desetletno hčerko so našli tik pri vratih. Očividno je hotela ubežati strašni usodi, pa je bilo že nepozno. Na pogorišču hleva so našli zogljenene kosti 10 letnega sina. V hlevu je zgorelo šest glav goveje živine, en konj in več kokoši. Kako je požar nastal, ni ugotovljeno.

—Popolnoma izmučen se je vrnil v domačo vas. Te dni se je po 17 letni odsotnosti nepričakovano vrnil kmet Života Aršič iz Trnovca pri Petrovcu. Aršič je med svetovno vojno služil v srbski armadi in je prišel v avstrijsko ujetništvo. Prepeljali so ga v neki ujetniški tabor v Galiciji, odkoder je ušel in se pridružil skupini ciganov, s katerimi je prekoračil romunsko mejo. V Romuniji se je preživljal kakor je pač mogel. Nikdar si ni mogel pridobiti toliko denarja, da bi se mogel peljati domov. Končno se je odločil, da bo šel peš domov. Popolnoma izmučen je te dni dospel v svojo domačo vas, kjer je njegov nenadni prihod vzbudil veliko zanimanje in splošno veselje.

—Huda nesreča na morju. V Kaštelanskem kanalu se je javrnila v bližini rtiča "Lora" jadrnica, na kateri se je vozilo enajst oseb, od katerih so tri našle smrt v valovih. Med utopljenici je tudi Slovenec Ivan Škrinjnar, po poklicu natakari. Trupel utopljenecv še niso našli.

—Podivjani bik razmesaril gospodarja. Te dni se je pripetila pri nas nesreča, ki je globoko pretresla naše prebivalstvo. Nesreča je zahtevala človeško žrtev v osebi posestnika Jožeta Ložarja iz Žapuž.

Posestnik Ložar je gnal napajati svojo živino na vaško mlako. Med živino je bil tudi mlad bik, ki pa na svojega gospodarja, ki se je šele po veliki noči vrnil iz Avstrije, kjer je krošnjari, ni bil navajen. Zato mu je že med potjo močno nagajal. Čim je živina prišla do vode, pa je bik nenadoma podivjal in se zaletel z vso silo v gospodarja in ga z rogovi vrgel z vso silo ob kamenit obzidek, nato pa je z vso silo rinal z glavo v nezavestnega gospodarja. Nesrečo so najprej opazile nekatere ženske, ki so bile tudi namenjene proti mlaki s svojo živino. Ker si niso mogle drugače pomagati, so začele nagajati biku, kateri je pustil svojo žrtev in tekel ves podivjan za njimi. K sreči so se ženske biku skrile, tako da jih ni dosegel. Popolnoma nezavestnega posestnika so vsačani, ki so kmalu zvedeli za grozno nesrečo, prenesli na dom. Šele tu so videli, kako je bil Ložar razmeserjen. Vsled silnega udarca ob kamen je imel razbit obraz, prsni koš pa mu je podivjani bik dobesedno zdrobil.

K ponesrečencu, ki je bil še pri zavesti, so poklicali zdravni-

Če verjamete al' pa ne.

Ta-le je pa prileteja od št. Jerneja in se je rodila v tistih krajih, kjer se vinska trta skoz okno smeje in vsak dan dobro jutro vošči. Zgodba nam priča, da ni samo tukajšnji ohajčan močan (ali pa newyorčan), ampak da ima tudi cvček svoje muhe. V zgodbi se tudi piše, da niso koprive samo za revmatizem ali proti njemu (kakor misli Mike Romih v Genevi), ampak da odpravijo tudi "mačka." Kdor bo torej imel v pondeljek zjutraj težko glavo, naj se malo povajla v koprivah in odglo mu bo v glavi, po telesu pa ne tako hitro. Toda napravite kar hočete, najprej pa poslušajte storijo:

Sedaj, ko imamo pomlad v naših krajih, se večer za večerom vračajo iz vinogradov skupine veselih kopačev, ki, kakor škranjček lepo, prepevajo in vriskaajo, da doni in se razlega po vsej širni dolini. Vsakdo rad pohiti sedaj v vinske gorice, v bele hrame in zidanice, da tam ob kapljici rdečega cvička najde tolažbe in utehe svojim življenjskim težavam in bridkostim.

In kakor mnogi drugi srečni izvoljenci in izbranci, tako je bil pretekle dni od gospodarja tudi naš dobrodušni Janez povabljen da sme pohiteti z veselimi ko-

ka, iz Broda, ki je Ložarju nudil prvo pomoč. Vendar je bilo videti, da so poškodbe tako hude, da ni mogoč prevoz v bolnišnico. Ranjenec, ki je prišel čez čas zopet do zavesti, je od bolečin samo stokal, dokler ga smrt ni rešila trpljenja.

Pokojni Jože Ložar je bil zelo ugleden posestnik in nad vse skrben gospodar. S svojo marljivostjo in varčnostjo si je pridobil tri grunte, katere je znal tudi umno upravljati. Bil je dvakrat poročen in zapuščal še deset živih otrok. Pogreb, ki ga je pokojnik imel, je bil zelo lep in je skoraj vsa fara spremila tako tragično preminulega žapužana.

—Smrtna nesreča v Mostah.

V Mostah se je pripetila pretresljiva žalostna priča, pri kateri je izgrubila življenje mlada mati. Zakonca Ivan Peterka, mali posestnik in delavec iz Laz 15, ter njegova žena, 25 letna Franciška, sta imela opravke na sodišču. V Ljubljano sta se pripeljala z vozom. Ob 4 popoldne sta se nameravala odpeljati domov. V Mostah, pred Merghenthalerjevimi podjetjem, pa se je njun konj naenkrat nečesa ustrašil in poskočil. Sunej je bil tako močan, da je žena Franciška padla z voza. Obležala je na tleh, vendar ni izgubila zavesti. Mož je ves preplašen dvignil ženo, vžlel pa je takoj, da je nevarno ranjena na vratu. Iz bližnjega podjetja Narbeshuber so telefonirali po reševalni avto, ki je takoj prišel in odpeljal ranjenico proti bolnišnici. Žena je še tarnala, da jo boli v zatiljku. Tik pred bolnišnico pa je izdihnila. Reševalci so jo prepeljali v Mestni dom, kjer si je truplo ogledala komisija. Ugotovili so, da si je žena zlomila pri padcu zatilje. Truplo so pripeljali potem v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Presreljivo pa je bilo poslušati jok in obup ubogega moža, kateremu so lile solze na truplo ranjence. Ubogi mož je bil ves zmeden in ga ni bilo mogoče potolažiti. Pokojnica je bila vzorna žena in dobra mati treh neboljčnikov, katerih najmlajši je star komaj sedem mesecev. Sedaj pa bodo ti uboži brez matere. Poročena je bila pokojnica komaj pet let. Ta nesreča mora res ganiti srce vsakogar.

—V Ljubljani je umrl gosp. dr. Artur pl. Wurzbach-Tannenberg, odvetnik v Litiji in graščak.

—V Smartnem ob Savi je preminul gosp. Ignacij Dolničar.

pači v solčne gorice in ondi tudi on okusiti in preizkusiti opojno pijačo.

Veselo je teklo vince, opojno se lesketalo v velikih vrčih in hrupni napoji in zdravice so dolele v čast povabljenemu gostu, ki je mogočno in košato sedel na stari stiskalnici v kotu.

Janez je pil, a kmalu je klonil njegov duh, da se je le še zadovoljno smehljal in končno sladko zadremal na svojem vzvišenem mestu. — Ob večeru pa, ko je bilo žeji že dovolj zadoščeno, so se veseli možje vračali na svoje domove in so tudi pijanega Janeza odpeljali domov. Pred domačo hišo so ga odložili in samega prepustili nadaljnji usodi.

Mož je tipal po zidu, se gugaje pomikal dalje in končno odprl neka vrata — "Aha, zdaj sem doma," je zadovoljno zamrmral sam pri sebi. "Vstani stara in skuhaj črne kave! Veš, grozansko me nekaj čvrči in vije tu notri v želodcu!" — Toda, komaj je ponižno željo izrekel, že ga je nekaj, kakor z metlo udarilo po glavi, da se je opotekel in zrušil po trdih tleh. Zakolobaril je z rokama proti nevidnemu sovražniku, ujel in prestregel v zraku besno motovilo in že spoznal v njem — kravji rep. — "Glej ga šmenta, h kravam sem zašel," je godrnjal in robantil Janez, nato pa po vseh štirih zapustil nečedni prostor in nehvaležne živali . . .

Dospel je pred hišna vrata; tolkel, klical, prosil — nikjer žive duše, od nikoder človeškega gasu. Šlo mu je kar na jok, da se je milo ozrl proti nebu, hotoč tako še nebeščanom potožiti svojo bridkost in nevaležnost domačih ljudi. Pa tudi z neba ni bilo odziva, le svetla luna je strmela vanj in se mu smejala in grohotala v pijani obraz, da je ves jezen povsilel oči in odjadrnal na drugo stran hiše. Tam je našel odprto okno. Spoznal je, da bi se dalo skozi to odprtino priti v sobo k svoji dragi družini. Ves zadovoljen je sčelk jopič, si zavihal rokave, se oprjel lesenih obojen in zavihel kviku O joj, pa preslabe so bile roke, preveč vinske in okajane dušne in telesne moči. Zdrknil je nazaj, med potjo pa zadel ob oster žebelj, da je nekaj presunljivo resknilo in že so se tudi na hlačah pokazale grozne posledice mukepolne plezalne ture . . .

Pa junek ne odneha, tako tudi Janez ni! Drugič se je zavihel in pognal kviku; pa zopet je priletel nazaj in omahnil v bujno zelenje in kamenje pod oknom . . . Zaječal je od bolečin, malo poležal, a že zavpil, skočil kviku kakor od kače pičen in bil hipoma trezen. Skakal je po eni nogi, se drgnil po obrazu, obupno vil roke, vokal od bolečin in klical svoje drage na pomoč. Toda bridkosti niso minile, bolečine niso pojenjale; koprive, v katere je bil padel, so storile svojo dolžnost, ga docela streznilo in mu prepodile vinske duhove . . . Vekal je in kričal, dokler ni slednjic žena vstala in pogledala, kdo tako razgraja pod oknom. Ni ga spoznala v sencih dreves, zato je tiho, po prstih, pohitela po lonec mrzle vode in jo — neznanicu — bušila v prepadeni in obupani obraz . . . "Na, dedec nemarni, boš pomnil, kdaj si lazil pod okni poštenih hiš in motil spanje krščanskim ljudem!" — Pa je zaprla okno in pustila svojega zakonskega druga samega v hladu in pokoju mrzle noči . . .

Po dolgem tavanju okoli hiše je Janez končno izgubil upanje, da bi mogel prenočiti v topli postelji; odšel je na skedenj in si tam na mehkem senu poiskal udobno ležišče. Pa ko je počel, je še daleč v noč razmišljal o svoji nesreči in o pekočih koprivah, ki so tako blagodejno vplivale nanj in ga rešile iz krepčev hudih vinskih duhov. — Sklenil je ta tihi večer, da bo tudi v vrtičku čudežne rože nasadil, da mu bodo v bodočih dneh lajšale in zdravile kronično vinsko bolezen, ki mu je, — po usodi bridki — že od ranega rojstva v knjigi življenja zapisana.

GEORGINA WORTHLEY:

STARI OHIJSKI PREKOP

Marsikomu morda še ni znano, da je bil pred 100 leti napravljen preklop od Clevelanda pa do Ohio reke. Po tem preklopu so potem ljudje potovali, prevažali tovore od Erie jezera v notranjost dežele. Poprej, predno je bil narejen ta preklop, so ljudje mogli potovati edino peš, na konju ali s pošto. Leta 1816 pa je Ethan A. Brown, ki je bil pozneje governor države Ohio, napravil apel na legislaturo, da bi se izklopala vodna pot med jezerom Erie in Ohio reko. Ljudje pa so se njegovi ideji smejala, češ, da je fantastična, nemo-goča radi prevelikih stroškov. Toda njegova ideja je zbudila zanimanje in šest let potem je dobil James Geddens, ki je izvršil Erie preklop, nalog, naj premeri zemljo in napravi načrt za preklop. Za to delo so mu odločili \$1,500 letne plače. Toda tedaj se je pa vnel med posameznimi mesti preprij, kje naj bo preklop izkopen in kako se bo zanj plačalo.

Najprej je država mislila, da bi se ga plačalo z loterijo. Toda v tem se je zainteresiralo John Jacob Astorja iz New Yorka, da bi posodil denar. Astor je posodil en milijon dolarjev, za katere se je izdalo bonde in Astor jih je sam kupil za \$600,000. Posojilo bi moralo biti plačano leta 1850. Država Ohio je imela tak kredit takrat, da so bili bondi takoj prodani.

Mnogo se je debatiralo, kje naj bi bil zvečan preklop z Erie jezerom. Inženjerji so priporočali tri reke: Black, Grand in Cuyahoga. Prva se izteka v Erie jezero v Lorainu, druga v Fairport in tretja v Clevelandu. Tako so se poganjali za iztočišče prekopa tri mesta: Lorain, Fairport in Cleveland. Ako bi bilo zmagalo eno izmed obeh mest izven Clevelanda, bi bil morda danes Lorain ali pa Fairport milijonsko mesto, Cleveland bi imel pa obsežnost Loraina. Pri-poveduje se, da je takrat vasica Richmond zelo nasprotnovala gradnji prekopa, boječ se, da bi prišlo po preklopu preveč nezadržanih tujcev iz juga. No, vasica Richmond še danes šteje komaj 400 duš.

Ko se je končno izbralo Cleveland, je bila mestu zagotovljena bodočnost, ker je naselbina s tem potegnila od sosednjih naselbin ljudi. Tako je postal Cleveland naenkrat vhod za vso notranjo Ohio in k vzhodu. Ohio je bila že takrat največja žitnica v vsej Uniji in Cleveland je postal glavno pristanišče za izvoz. Dnevi delovanja novega prekopa so trajali samo nekako 30 let, toda v tem času so si pomagala na noge vsa mesteca ob preklopu.

Faktično delo pri preklopu se je pričelo pri Licking Summit, tri milje od Newark, O. v juniju 1825. Delo so začeli z velikimi svečanostmi. V enem mesecu je bilo že zaposlenih pri preklopu 2,000 delavcev in 3,000 konjskih vpreg je odpeljalo zemljo. Del prekopa, med Clevelandom in Akronom je bil dogotovljen leta 1827.

Delo pri kopanju prekopa je bilo jako zamudno, ker na razpolago ni bilo modernih strojev. Z navadnimi pljuži so zrahljali zemljo, nakar so jo delavci z samokolnicami vozili iz grabna po deskah. Delavci so imeli na čevljih pritrjene železne krampeže, da jim ni noga spodrsnila na opolzki deski. Kadar so nalete-li na trdo skalo, so z ročnimi svedri zavrtali luknje in s smodnikom raztreli.

Vsaki deset minut se je izklopelo 15,000 ton zemlje. Ako bi tak preklop kopali danes z modernimi stroji, bi bilo tako delo izgotovljeno v primeroma kratkem času.

Ko je bil dogotovljen preklop od Clevelanda do Akrona, so to vodno pot slovesno odprli 4. julija 1827. V Akronu se je zbrala dolga vrsta čolnov, na katerih so se odpeljali državni uradniki in druge vplivne osebe pro-

ti Clevelandu. Čolni so bili vsi okrašeni, godba je igrala in petje se je razleglo iz grl vesele družbe. Vsak čoln je vleklo po en konj po stezi na obrežju. Ko se je pripeljala flotila v Cleveland, so jo tu sprejeli strelji iz topov in pozdravila jih je velika množica navdušenega ljudstva, ki se je zbrala na obrežju, kjer je danes podnožje Superior Ave. Ko so čolni pristali na obrežju in so jih privezali, se je vsa dolga procesija podala na mestni trg (public square), kjer so se vršili slavnostni govori. Nato so se pa vsi skupaj podali v Bel-denovo gostilno, kjer so imeli dobro kosilo in vršile so se slavnostne napitnice ob dobri pijači. Zvečer se je vršil ples in "prosta zabava."

V letu 1832 je bil preklop izroččen prometu od Erie jezera do reke Ohio, Cleveland je postal važno trgovsko središče in njega prebivalstvo je hitro naraslo. Ves preklop je bil dolg 309 milj. Kmalu zatem so pričeli kopati preklop med Toledo in Cincinnati in kmalu so bila vsa važejša mesta v državi Ohio zvezana s prekopi. Dolžina teh preklopov je znašala 697 milj in je vse to delo stalo \$16,000,000.

Zanimivo je bilo potovanje na čolnih po teh preklopih. Čolne sta vlekla po dva konja ali muli, vpreženi eden za drugim, na vrvi, ki je bila dolga kakih 200 čevljev. Kadar je bil pot težji, so vpregli nadaljne konje. Voznik je jahal na zadnjem konju in vodil z vajeti prednje.

V letih, ko se je vršil ves promet po teh preklopih, je bilo uslužbenih pri vlačanju čolnov do 45,000 konj in mul. Trgovine, kovačnice in gostilne so zrastle ob preklopih. Na vsake pol milje je bila gotovo po ena gostilna, ki je nudila žejnim Ohajčanom okrepčila. Največ so pili močan jabolčnik in pa žganje, ki je takrat veljalo 31 centov galona.

Priganjači konj, ki so vlekli čolne, niso imeli posebno težko delo. Največkrat so bili zaposleni za to delo dečki in starosti do deset let. Toda ti dečki so bili pravi gadje. Pretepali so se, če je bilo treba, igrali so karte, kadili in pili in imeli za vsakogar primerno besedo za odgovor. Tako so bili ti mladi vozniki splošno priznani kot jako zrelji tički. Toda nekateri so bili tudi dobri in pridni. Tako je bil neki enajstletni deček poganjač par mul. Njegov ime je bilo James A. Garfield, ki je bil pozneje predsednik Zed. držav.

Ti čolni so se jako počasi pomikali po preklopu. Luksuzni čolni so bili samo za bogate in ti čolni so polzeli po vodi z veliko "naglico" — štiri milje na uro. Revnejši sloji so se pa vozili na navadnih čolnih, s katerimi so prevažali tudi tovore in ti čolni so vozili eno miljo in pol na uro. Voznina je bila po cent in pol na miljo.

Ko so delali preklop, so morali delati preko njega tudi mostove pri cestah. Mostove so pa napravili tako nizko nad vodo, da je šel čoln jedva pod njimi. Kadar se je čoln bližal takemu mostu, je poveljnik čolna zaklical "nizek most" in vsi potniki na krovu čolna so se vrgli na tla, da niso zadeli ob mostnice. Teh mostov je bilo toliko, da se je ponavljala ta procedura skoro vsakih deset minut in so imeli potniki na čolnih na ta način jako dobro vežbo. Toda ljudje so bili v tistih časih jako skromni in nihče se ni pritoževal nad tem.

Voznja od Clevelanda do Portsmoutha, 309 milj, je trajala 80 ur in se je računalo na potniških čolnih po 4 cente od milje. Voznja od New Yorka do Cincinnatija, 1,110 milj, je stala samo \$15.00.

Na potniških čolnih se je včasih vozilo tudi do 100 oseb. Spre-daj na čolnu je bil oddelek za moštvo čolna, ki je stelo od 4 do 9 mož. Potem je bil oddelek za ženske, zatem glavna kabina, kjer je bila tudi bara in kjer so

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Emirja je pregovoril, da je mesto naskočil dvakrat, ne ozi-raje se na mnogoštevilne žrtve. Svoje vojake je pognal na one točke v okopih, ki so se mu zdele najmanj zavarovane. Toda branilci so oba naskoka junaško odbili. Celo veliki knez in njegovi častniki so zastavili svoje življenje in se niso ogibali nobene nevarnosti. Njihovemu zgledu je sledilo vse prebivalstvo. Med-ščani in kmetje so hiteli na okope in požrtvovalno vršili svojo dolžnost. Pri drugem naskoku se je Tatarom posrečilo, da so se polastili nekih vrat v okopih. Na vzhodnem koncu široke, dve vrsti dolge Glavne ceste, ki drži do Angare, se je vnel hud boj. Kazaki, orožniki in meščani so se Tatarom tako krepko postavili po robu, da so se morali umakniti v svoje postojanke.

Zato je Ivan Ogarev začel misliti na to, da z izdajstvom doseže, česar ni mogel doseči s silo. Kakor že vemo, je nameraval iti v mesto k velikemu knezu, si pridobiti njegovo zaupanje in ob ugodni priliki oblegovanec odpreti kaka vrata. Poleg tega si je hotel ugasiti žejo po maščevanju nad carjevim bratom.

Ciganka Sangara, ki je prišla z njim v taborišče ob Angari, ga je silila, naj hitro izvrši svoj načrt.

V resnici se je bilo treba stvari lotiti brez odloga. Ruske čete iz jakutske pokrajine so že korakale proti Irkutsku. Zbrale so se bile ob zgornjem teku reke Lene in hitele po njeni dolini naprej. Dospeti so morale prej kakor v šestih dneh. Zato se je bilo treba mesta polastiti pred njihovim prihodom.

Ivan Ogarev se ni obotavljal nič več.

Dne 2. oktobra zvečer je v palači vrhovnega carskega namestnika, kjer je stanoval veliki knez, zboroval vojni svet.

Iz te palače, ki stoji na koncu Glavne ceste ob Angari, se je dala reka pregledati daleč navzgor in navzdol. Skozi okna ne glavnem pročelju se je videlo tatarsko taborišče. Ako bi bili oblegovanci imeli boljše topništvo, bi v njej ne bilo varno stanovati.

Veliki knez, general Voranov, carski namestnik in trgovski načelnik, katerim se je pridružil tudi nekaj višjih častnikov, so pretresali razne nujne odredbe.

"Gospodom je naš položaj znan docela," je dejal veliki knez. "Trdno sem prepričan, da se moremo držati do prihoda jakutskih čet. Tedaj pa bomo zapodili tatarske orde in kar se mene tiče, bodo drago plačale svoj zločinski vpad v moskovsko ozemlje."

"Vaša Visokost ve, da se sme zanašati na irkutsko prebivalstvo," je odgovoril general Voranov. "Da, general," je dejal veliki knez. "Izredno me veseli, da imeli moški ponoči svoje prenočišče. V zadnjem delu pa je bila kuhinja. Voznja v lepem vremenu je bila jako prijetna, dasi je šlo počasi naprej, pa se takrat nikomur ni bogve kaj mudilo. Kdor je prišel prepozno v pristanišče in je čoln že odplul si je najel voz in se peljal do prvega mostu čez preklop. Ko je priplul čoln pod most, je potnik enostavno skočil na čoln in zadeva je bila rešena.

Promet po teh preklopih je cvetel vse do 1850-60. V letu 1851 je imel Ohio preklop prometa za \$432,171.00, kar je bila jako čedna vsota za tiste čase. Potem so izpeljali železnico in lepo življenje po teh preklopih je nenadoma ponehalo. Danes, po sto letih, se komaj še poznajo sledovi teh preklopov, kjer je bilo nekaj tako živahno in polno vselega življenja.

rem v polni meri priznati njegovo domoljubje. Hvala Bogu, da so nam doslej prizanesle kužne bolezni in lakota! Trdno upam, da se bomo tudi v bodoče izognili tem strahotam. Na okopih sem moral pogumno prebivalstvo kar občudovati. Gospod trgovski načelnik, prosim Vas, da moje besede sporočite dalje!"

"Zahvalim se Vaši Visokosti v imenu vsega mesta," je odgovoril trgovski načelnik. "Ali smem vprašati, kako dolgo bomo morali čakati na pomožne čete v najslabšem slučaju?"

"Kvečjemu šest dni," je odgovoril veliki knez. "Spreten in drzen sel je prišel danes zjutraj in mi sporočil, da hiti proti mestu 50,000 Rusov pod vodstvom generala Kiseleva. Pred dvema dneva so bili v Kirensku ob bregu reke Lene in sedaj jih ne bo zadržal ne mraz ne sneg na njihovem pohodu. Vrla četa 50,000 najboljših bo zgrabila Tataro od strani in naskomlu oprostila."

"Tisti dan," je dostavil trgovski načelnik, "ko nam bo Vaša Visokost ukazala izpad, bomo vsi pripravljeni na Vaše povelje!"

"Dobro, gospod načelnik," je odgovoril veliki knez. "Počakajmo, da se na bližnjih gričih pokažejo naši prvi oddelki! Tedaj pa stremo te vpadnike!"

Nato se je obrnil h generalu Voranovu:

"Jutri bova nadzorovala dela na desnem bregu. Po Angari že plava led. Reka bo kmalu zamrznila in Tatarji bi jo mogli prekoračiti."

"Naj mi Vaša Visokost dovolite majhno opazko!" je dejal trgovski načelnik.

"Prosim, gospod načelnik." "Mnogokrat sem opazoval, da je mraz dosegel 30 do 40 stopinj pod ničlo, toda po Angari je še vedno plaval led. Reka najbrže zato ni nikoli popolnoma zamrznila, ker silno hitro teče. Ako Tatarji nimajo drugega sredstva, da pridejo čez reko, jih ne bo nikoli v Irkutski!"

Vrhovni carski namestnik je potrdil trgovskega načelnika.

"To je naša sreča," je odgovoril veliki knez. "Sicer pa bomo pripravljene za vsak slučaj."

Nato je vprašal policijskega ravnatelja:

"Ali mi imate kaj poročati, gospod policijski ravnatelj?" "Vaši Visokosti moram predložiti neko prošnjo," je dejal policijski ravnatelj.

"Čigavo prošnjo?" "Sibirskih pregnancev, ki jih je v mestu pet sto, kakor je znano Vaši Visokosti."

Politični pregnanci, ki so bili razkropljeni po vsej pokrajini,

so se takoj po tatarskem vpadu zbrali v Irkutsku. Pokorili so se povelju, da odrinejo v glavno mesto, in so zapustili kraje, kjer so opravljali najrazličnejše službe, bodisi kot zdravniki, bodisi kot profesorji na gimnazijah ali učitelji na japonskih in mornariških šolah. Veliki knez je kakor car spočetka zaupal njihovu domoljubju in jih dal oboževati. Vsi so se izkazali kot vrli branivci.

"Kaj pa želijo?" je vprašal veliki knez. "Prosijo Vašo Visokost dovoljenja, da smejo sestaviti poseben zbor in biti na čelu prvega izpada," je odgovoril policijski ravnatelj.

"Prav!" je dejal veliki knez vidno ginjen. "Pregnanci so Rusi in imajo pravico, da se bijejo za svojo domovino."

"Zagotavljam Vašo Visokost," je dejal vrhovni carski namestnik, "da ne bo našla boljših vojakov!"

"Potem pa morajo imeti svojega poveljnika," je dostavil veliki knez. "Kdo naj bo?"

"Predlagati žele Vaši Visokosti enega izmed sebe," je dejal policijski ravnatelj, "ki se je že večkrat odlikoval."

"Ali je Rus?"

"Da, iz baltiških pokrajin."

"Kako mu je ime?"

"Vasilij Fedor."

Ta pregnanec je bil Nadjin oče.

Bravecu je že znano, da se je Vasilij Fedor v Irkutsku pečal z zdravilstvom. Bil je ne samo učen in ljubezniv mož, ampak tudi pogumen in zelo iskren domoljub. Ves čas, ki ga ni posvetil bolnikom, je porabil pri obrambnih delih. Zbral je tudi svoje tovariše in jih navdušil za skupno delo. Dotlej so bili namreč pregnanci pomešani med druge prebivalce in so se vedli tako junaško, da so vzbudili celo pozornost velikega kneza. Pri raznih izpadih je marsikateri izmed njila preli kri za sveto Rusijo — v resnici sveto in oboževano od njenih otrok! Vasilij Fedor je bil pravi junak. Četudi se je njegovo ime slišalo ob raznih prilikah, vendar nikoli ni zahteval ne milosti ne plačila. Ko so irkutski pregnanci nameravali sestaviti svoj lastni zbor, niti vedel ni, da ga hočejo izbrati za svojega poveljnika.

Ko je policijski ravnatelj omenil njegovo ime, je veliki knez dejal, da ga pozna. "Resnično," je pripomnil general Voranov, "Vasilij Fedor je vrl in pogumen človek. Pri svojih tovariših je imel vedno zelo velik vpliv."

"Koliko časa je že v Irkutsku?" je vprašal veliki knez.

"Dve leti."

"Kako se je vedel?"

"Tako, kakor zahtevajo posebne, za pregnance veljavne določbe," je odgovoril policijski ravnatelj.

"General, takoj ga pošljite k meni!" je dejal veliki knez.

Povelje velikega kneza se je izvršilo in prej kot za pol ure je stopil predenj Vasilij Fedor.

Mož je imel komaj štirideset let. Bil je resen in otožen. Videlo se je, da se je vse življenje boril in trpel. Njegove izrazite poteze so spominjale na Nadjo.

Tatarski vpad je zadel tega očeta, ki je bil pregnan 8000 vrst daleč od svojega rojstnega mesta, bolj nego kogarkoli v njegovi najnežnejši ljubezni in edini nadi. Njegova hči Nadja mu je sporočila v svojem zadnjem pismu, da ji je mati umrla in da je odpotovala k njemu, ker je dobila za to vladno dovoljenje.

Iz Rige je morala odpotovati 10. julija. Vpad se je izvršil 15. julija. Ako je Nadja tedaj že prekoračila mejo, kaj se je zgodilo z njo sredi vpadnikov? Lahko je umrla, kako je to skrbelo nesrečnega očeta, ker od tedaj ni imel o Nadji nobenega poročila.

Vasilij Fedor se je pred velikim knezom priklonil in čakal na njegovo vprašanje.

"Vasilij Fedor," mu je dejal veliki knez, "tvoji tovariši so prosili dovoljenja, da smejo sestaviti izbrano četo. Gotovo jim ni neznano, da mora biti v taki četi vsakdo pripravljen, boriti se do zadnje kaplje krvi?"

"To jim je znano," je odgovoril Vasilij Fedor.

"Za poveljnika hočejo imeti tebe."

"Mene, Visokost?"

"Ali prevzameš poveljstvo?"

"Da, ako to zahteva blagor Rusije!"

"Poveljnik Fedor," je dejal veliki knez, "od danes nisi več pregnanec!"

"Hvala, Visokost! Toda morem li poveljevati onim, ki še niso svobodni?"

"Tudi oni niso več pregnanci!"

Carjev brat je pomilostil in oprostil vse njegove bojne tovariše.

Vasilij Fedor je ginjen stisnil roko, ki mu jo je ponudil veliki knez, in odšel.

Veliki knez se je obrnil k častnikom, se nasmehnil in dejal: "Car se gotovo ne bo branil potrditi to, kar sem storil v njegovem imenu. Da branimo glavno mesto Sibirije potrebujemo junakov. S tem sem jih pridobil lepo število."

Velikodušnost, s katero je veliki knez pomilostil irkutske pre-

gnance, je bila v resnici lep dokaz ljudomilega pravosodstva in pametne politike.

(Dalje prihodnjič)

Dolžijo, da je nekdo zažgal francoski parnik

Paris, 24. maja. Oblasti preiskujejo resničnost vesti, ki pravi, da je bil novi francoski parnik, George Philippar nalašč zažgan v Arabskem morju. Parnik je popolno zguba, 41 oseb je zgubilo življenje. Na parniku se je pripetilo pred ognjem več skrivnostnih pojavov, katere sedaj preiskujejo.

7,000 delavcev odpuščeni od dela v Avstriji

Leoben, Avstrija, 24. maja. Alpska družba v tem mestu naznanja, da bo morala 3. junija odpustiti 7,000 delavcev iz obrata rudnikov in livarne. Med ljudstvom vlada panika.

* Nagloma je umrl admiral Benson, poveljnik ameriškega brodogoja v vojnem času.

* Tri cente vrednosti zlata se najde v vsaki toni vode.

MALI OGLASI

V najem

se da stanovanje, obstoječe s 5 sob, kopalnico, jako pripravno, samo \$22.00 na mesec. Odda se na 1114 E. 63rd St., zgorej. Po-zve se na 1133 Norwood Rd. (125)

Pozor!

Čenjenemu občinstvu naznanjam, da sem odprl brivnico na 886 E. 200th St. Upam, da me obiščete, Slovenci in brati Hrva-ti, ker se že mnogo let dobro poznamo. Cene so zmerne. Pri-poročam se za obilen obisk.

Sprejemal bom tudi moške in ženske obleke za čiščenje, ker sem tudi v tem poslu popolnoma izučen, in za mal denar vam naredim, karkoli želite. Tudi izvr-šujem popravila. Se vljudno pri-poročam.

Frank Škrjanc

886 E. 200th St.

V najem

se da štiri ali pet sob, porč na razpolago. Dobi se tudi garaža v najem. Vprašajte na 1086 E. 71st St. (123)

Stanovanje

se da v najem, osem sob, hiša sama za sebe. Odda se tudi družini, če bi žena gospodinjala. V najem se dasti tudi dve sobi posameznikom. Vpraša se po 6. uri zvečer na 1235 Addison Rd. (123)

Na povelje sodnije

se proda hiša za dve družini na 1082 E. 64th St. Cena je zelo nizka. Za pojasnila se obrnite na Mihaljevich Bros. 6201 St. Clair Ave. Tel. Henderson 6152. (124)

Naprodaj je

slovenska mesnica in grocerija. Jako poceni. Zelo ugoden prostor. Pokličite KENmore 3153. (X)

WILLIAM A. VIDMAR

SLOVENSKI ODVETNIK

212-214 Engineers Bldg.

Tel. MAin 1195

URE: 9 do 5

Ponedeljek, torek, četrtek

od 6:30 do 8, in v

soboto od 2 — 4, 6:30 — 8

18735 Chapman Ave.

Tel. KENmore 2307-M

LED IN PREMOG

TOČNA POSTREŽBA

JOSEPH KERN

SLOVENSKI RAZVALEJO

LEDU IN PREMOKU

1194 E. 167th St.

Pokličite KENmore 4381

FLEET-WING

PERRY'S SERVICE

STATION

6619 St. Clair Ave.

THE OLD HOME TOWN Registered U. S. Patent Office By STANLEY

MARIJA KUMIČIČ:

Zle slutnje

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"I seveda, da jim dovoli ubesediti! Kajne? Mar ne vidiš, kako oni razumevajo zavezniške dolžnosti? Mar niso don Juanovi generali zapretili, da bodo Venierju sodili sami, po prekem sodu? Niso li bili takoj pripravljeno prekiniti zvezo, kakor prekinješ konop?"

"A mi smo odgovorili s prisego, da bomo vsak prestopek proti vrhovnemu poveljniku preprečili in udušili z orožjem. Vzrok temu je le strast."

"Strast je kotel smole!" vzkligne Malipiero. "Pod njim kuriš od vseh strani ogenj vse dotlej, dokler njega vsebina ne prekupi preko roba, a lonec, v katerega bi jo kdo lovil, bi se razletel na kosčke!"

"Razumneji se na vso moč trudijo, da iznova vzpostavijo prijateljstvo med pripravljeno se strankama. Ti veš, da uživa ta Marcantonio Coloma in proveditor Barbarigo pri don Juanu zaupanje, a ona dva se hvallita, da so ga pregovorili, da se pobota."

"Da so to v resnici dosegli?" "Tako sem čul. Španski poveljnik je pripravljen na vse zlo pozabiti."

Malipiero se prisiljeno nasmehne in pravi: "Giovanni, imeti moraš otroško srce, da veruješ v tako pozabljenje. Tajne skoke španjolske politike poznam jaz bolje nego ti. Vsak dan pričakujem, da se bodo žrela španskih topov obrnila na naše ladje — ali pa bo don Juan z vso mornarico nenadoma odplul proti domu."

"Slabo zaupaš špancem."

"Ne slabo, ampak niti najmanj jim ne zaupam. Iz vsakega njih dejanja se kaže sebičnost. Mar si kedaj videl kakoga španjolca, da bi se pripravil na kaj velikega? Bodi uverjen, mi jim štejemo ravno toliko, kolikor Turki. Ako se jim bo zdelo bolj priložno, bodo nekega dne kar odpluli, a mi se bomo znašli pred desetero sovražnikovo premočjo sami."

"Vidim pogubo, a ne najdem sredstva, ki bi jo lahko odvrnilo. Mar veš ti, kaj nam je storiti?" vpraša Loredan.

"Za sedaj samo eno," odvrne Malipiero. "Prijatelj, pojdi na svoj brod in prepusti bogovom in meni, da premislimo, kaj nam je storiti."

Loredan vpraša začuden: "Tebi? Kaj snuješ, Caterino?" "Vse je omahljivo, cincavo, ne more priti do prave odločbe. Jaz pa bom skušal, da stvar zapegljem v pravi tir. Prevzela me je želja, da pomoderjem z bogovi za našo srečo."

"In si pomislil na konec?" "Zadnje dejanje bo ovenčano s slavo!"

"Velike so tvoje nade. Vendar pa nočem siliti med tvoje nakane, ampak — zopet te vprašam le: pričakuješ li srečnega konca?"

"Pričakujem tako dobrega, da bodo turške ladje v najkrajšem času dvignile sidra in . . ."

Loredan objame in poljubi prijatelja, ter pravi resno: "Z Bogom, prijatelj! Naj bi ti bila sreča naklonjena! . . . Rad bi te še vprašal, dali si prejel kake novice iz Benetk?"

"Nisem in tudi ne maram vedeti, kaj se tam dogaja. Od Biancine smrti sem, se mi zdi, da me v vsaki gondoli čaka smrt."

Ob spominu na Bianco se je Loredanu obraz užalostil. Globoko je vzdahnil. Gledal je vstran, medtem ko je proseče govoril prijatelju: "Pusti jo v miru, ne drezaj v nje spomin! Njena duša je odhitela v domovino, a jaz sem ji hotel slediti

. . . Nu, čuj: danes sem prejel pismo iz Benetk. Prineslo mi je nepričakovano vest, ki me pa kljub temu ni iznenadila. Kljub prošnjam in opominom svojega očeta pojde Lavinija v samostan."

Malipiero je odvrnil hladno: "Najbolje, kar more storiti!"

"Da," odvrne Loredan. "Ti ji ne bi nikdar vračal ljubezni. Ko si šel preko trga, da se ukrecaš, je niti pogledal nisi. Mar je nisi videl, kako je stala med porivajočo se množico, ki se je poslavljala od odhajajočih? Kako je željno upirala vate oči!"

"Videl sem jo," pravi Malipiero, "in tudi čutil sem nje ognjene poglede. A na ledu mojega srca se je udušil plamen nje-nega pogleda. Kako bi se iz pepela v mojem srcu mogel pojaviti nov žar?" Malipiero se s pestjo udari ob prsa in nadaljuje: "Tu notri, prijatelj je vse mrtvo, razun pohlepa po časti, ki živi za Venecijo. — Skrajšen čes pa je, da odideš sedaj na svoj brod. Z Mogom, Giovannini!"

Malipiero je spremil prijatelja do stopnic, po katerih je ta odšel v čoln. Dolgo je gledal za njim ter mu mahal z roko. Zatem pa se je vrnil v svojo kajuto, kjer je sedel za mizo, ki je bila vsa pokrita s pomorskimi zemljevidi. Tajen nemir pa ga je prevzemal — mesto, da bi gledal v zemljevide, se je zazrl v tla. Izenada je vstal ter se stresel, kakor bi se hotel otresti še zadnjega ostanka jeze, ki ga je prevzemala. Tedaj prime srebrn zvonček in pozvoni. Takoj vstopi vojak, kateremu naroči, naj privede "rudečeglava." Tako je imenoval nekega vojaka, ki je vedno nosil rudečo kapo, in ki ga je baš pred odhodom najel. Dottičnik je takoj vstopil. Stopil je korak naprej, klanjajoč se globoko. Lopovski obraz pa mu je žarel veselja, ker se je nadejal, da bo za uslugo, ki jo bo Malipieru storil, gospodsko nagradjen.

"Čuj me," je dejal Malipiero medtem ko je sedel. "Služiš mi že nekoliko tednov, a vendar nisem še od tebe zahteval ničesar. Danes pa mi boš pokazal svojo umetnost. Povej mi pa poprej, kaj znaš?"

Na ta poziv se oni dostojanstveno prikloni, a med prsti je vrtil rudečo kapo. "Zagotavljam vas, vsega znam. Vaša svitlost bo z mojo umetnostjo zadovoljna."

"Lepo poješ, a govori malo jasneje."

"Ne vem, kje bi pričel. Sovražnika tako gotovo nabodem na bodalo, kakor se za gospodko mizo nabode na vilice kos pečenke." Svoje pripovedovanje je najemnik spremljal z odgovarjajočimi kretnjami. "Znam pa tudi, ako je vašemu gospodstvu po volji, položiti vašemu izbrancu okoli vratu laneno vrvič, da mu bo bolj pristojala nego pa lastna ovratnica. Ako pa ne bi bil pripraven ne konop in ne bodalo, tedaj znam tudi zvariti pijačico, ki je slajša od medu, rujnejša od najboljšega ciprškega vina, vendar pa tako učinkovita, da ga vrag pobere predno se mu prva kapljica prikotali do želodca."

"O, krasna umetnost!" vzkligne Malipiero. "Kaj pa še znaš?" "Znam tudi bolj finih stvari. Znam, na primer raztresti besede, malo tu malo tam, kakor strupeno zrnje med pšenico. Po želji vaše prejasnosti bi znal spremeniti najčistejšo lilijo nedolžnosti v najzavratnejšo žensčino, a barabo predočiti kot največjega svetnika. Znam pa tudi, seveda samo v slučaju po-

trebe, slišati besede, še predno so izgovorjene, a slišati jih tako, kakor niso bile rečene."

"Dovršen lopov!"

"Moj poklic zahteva vsestranosti, da lahko postržem raznim zahtevam in željam vaše svitlosti. Ako mi vaše gospodarstvo veleva, naštejem cel niz preizkušnih, zelo uporabljivih sredstev, s katerimi se človeška mast pripravlja v peklenški lonec. Prisegam vam, da lahko zavalim v truge do jutri ljudi, za katerih zdravlje danes jamčijo vsi benečanski zdravniki."

"Vrag si! Govoriš o smrti, kakor baba o ščipljajih!" reče Malipiero, vstane ter potrepal lopova po ramenu. "Vidim, da se s svojim rokodelstvom baviš dosledno in premišljeno, ker si se povzpel do takega umetnika. Tako je tudi prav. Tudi lopov mora biti umetnik!"

Najemnik se prikloni ter pravi očitno zadovoljen: "Ali pa ne bi bil pravi lopov! Vaša milost me s hvalo jako počaščuje!"

"Koliko ceniš svoje življenje?" ga vpraša Malipiero pre-

ko ramena.

"Moje življenje? Hm! Kočljivo vprašanje! Bogu in njegovim svetnikom moje življenje najbrž ni vredno nič počenega groša. Čestiti meščani, mislim, bi ga plačali z vešali. Vrag pa bi gotovo dal zanj veliko vrelo srebrnih škudov (Benečanski denar), ker ne verujem, da bi bilo mnogo takih, ki mu lahko na tem svetu pridobijo tako dobro ime, kakor sem mu ga jaz."

"Namazan si z vražjim salom in zdi se mi, da boš sposoben za delo, ki sem ti ga namenil. Čuj me: preplačal bom samega vraga, napolnil ti bom kapo z zlatimi cekini, ako še nocoj odveslaš k Azijatu."

"K Azijatu?" se začudi najemnik.

Izgledalo je, da ni ta predlog lopova bogzna kakor razveselil. Njegov lokaviti obraz se je namah zresnil, ustna se mu je povesila, a med prsti je v zadregi vrtil kapo.

"K Azijatu? Kot dober kristjan ne bi hotel imeti opravka s poganom. Oni znajo po vražje

barantati s tujimi glavami, a pri tem so lahko hitri in okretni —"

"Potolaži se," reče Malipiero tiho. Kdor pride od mene, bo od njihovega admirala Ali paša zelo lepo sprejet, pa še spremstvo mu bo dal."

Najemniku se zaiskre oči. Nasmehne se in pravi: "Ah, tako? . . . Da, da . . . to so pa druge strune! Vaša milost in Ali paša sta že zdavnaj — prijatelja?"

"Prijatelja? Ne brbljaj, kar nima smisla. Norec neumni, da te kdo čuje, bi morebiti še veroval tvoji gluposti. Reci, ali hočeš?"

"Naravno . . . ako je tam moje življenje varno. Prelepo je in prezanimivo, da bi ga hotel tako kmalu izgubiti."

"Tvoje dragoceno življenje je tam tako varno, kakor tukaj," reče Malipiero, okrene se, sede za mizo, napiše takoj list, ki ga skrbno zvije ter ga izroči plačancu. "Ta list boš oddal lastnoročno Ali paši."

Rudečelasec dvomljivo sprejme list in vpraša: "Kdaj?" (Dolge prihodnje)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrjim in tužnim srcem naznanjava vsem sorodnikom znanec in prijateljem žalostno vest, da je nagle smrti za vedno zaspal, naš ljubljeni soprog in oče

ANDREW L. BATES

Rojen je bil leta 1899 v Clevelandu, O. Umril je 29. aprila t. l. ter bil pokopan po cerkvenem obredu dne 2. maja, iz cerkve sv. Vida na Kalvarijo pokopališče. Pokojni je bil član društva Naš Dom št. 50. S. D. Z. ter več angleških društev.

V prvo dolžnost si štejeva se prav prisrčno zahvaliti Mrs. Carl Cox (streljanci) ter Dr. Burger, katera sta prva prišla in nudila vso pomoč pokojniku, da bi ga ohranila še pri življenju, kar pa je bilo nemogoče.

Iskrena hvala Mrs. Mafko (moji mami), ter Franku Bates (bratu pokojnega), ker sta mi za časa žalosti vedno stala ob strani v največjo tolažbo in pomoč. Enako lepo se zahvaliva za vso pomoč Mrs. A. Barbič in njeni hčerki Nettie.

Z globoko hvaležnim srcem izražava zahvalo obilnim darovalcem cvetja, s katerim so pokojnika ozaljšali na mrtvaškem odru, ter mu s tem izkazali zadnje prijateljstvo in ljubezen, nama pa veliko sočutje ob dnevih bridkosti. Najin izraz velike hvaležnosti naj sprejmejo sledeči: Družina Andrew Bajt, družina A. Mafko, družina S. Clark, družina Petkovšek, družina Anton Novak Edna ave., družina Ant. Bavetz, družina Bates 979 Addison Rd., družina Meden, družina Andrew Samich, družina John Gabrenja Euclid Village, družina Wenzel, Mr. in Mrs. F. Bajt, Mr. in Mrs. Boldin, Mr. in Mrs. Starman, vsi v Euclid Village. Društvo Naš Dom št. 50 S. D. Z. Slovenski sosede in prijatelji, Mr. Andrew Urbas, Mr. in Mrs. Robert Shaw, Mr. in Mrs. James Bavetz, Mr. in Mrs. D. W. Lees, Andrew Kuntz and Family, Mr. in Mrs. John Kennedy family, Mr. O. Zimmerman, Mr. in Mrs. Jos. Fiala, Mr. in Mrs. Terinomo, Mr. Agnolia, Mr. in Mrs. Kesisky, Mr. in Mrs. Fink and Family, Mr. in Mrs. Alban and Family, Mr. in Mrs. Frank Mazera, South End Merchants Ass'n, Lasch Bakery, Employees of Eagle Laundry and to Neighbors and Friends.

V veliko dolžnost si štejeva, da se za vse darovane sv. maše, katere so nama v veliko tolažbo, najprisrčneje zahvaliva sledečim darovalcem: Slovenskim sosedom in prijateljem, Mr. in Mrs. John Dugan, Mrs. Angela Mafko Madison, O., Mr. in Mrs. Bricelj, Mr. John Spech and Family, Mrs. Princ 71st St., Mr. in Mrs. Praznik, Mrs. Mary Krainz E. 63rd St., Mr. in Mrs. Sivic, Mr. n Mrs. Hlad, Mrs. Bradač, Neighbors and Friends.

Ker nama niso znana vsa imena, kateri so dali pri pogrebu brezplačno svoje avtomobile na razpolago, izrekava na tem mestu vsem najprisrčnejšo zahvalo, kakor tudi vsem tistim, kateri ste prišli pokojnika pokropiti in ga spremili k zadnjem počitku v cerkev in na pokopališče.

Prisrčna hvala članom in članicam društva Naš Dom št. 50 S. D. Z. za nočno čutje, ko se je pokojnik nahajal na mrtvaškem odru in ker so nosili njegovo krsto h zadnjemu počitku.

Najiskrenejša hvala članicam Slovenske ženske zveze št. 47, katere so prišle vsak večer naglas molit za pokoj njegove duše.

Najlepšo zahvalo naj sprejme tudi pogrebnik Louis L. Ferfolia za vsestransko zadovoljno postrežbo, ter za lepo in točno vodstvo pogreba. V enakih slučajih ga priporočava rojakom.

V slučaju, da se je pomotoma kako ime v enem ali drugem oziru izpustilo, se ravno tako lepo in prisrčno zahvaliva vsem za vse.

Ti pa, dragi soprog in ljubljeni daddy, ki si se moral mnogo prerano in tako nepričakovano za vedno ločiti od naju v kraj, kjer ni ne solz in ne gorja in nama je za spomin ostalo le kup zemlje, kamor te hodiva obiskat, Ti kličeva: naj Ti bo Tvoja rodna gruda lahka odeja mirnega spanja, dokler se ne snidemo enkrat vsi skupaj.

Zalujoči ostali:

May C. Bates, soproga; Norman, sinček; Andrew Bajt, Anna Bajt, starši; Joe, Frank, Tony, John, Louis, bratje; Anna, Marie, Jennie, sestre in več sorodnikov.

Cleveland, O., 24. maja, 1932.

Na rezultat tega MALTA ste lahko ponosni, kadar je na vaši mizi. Dobite ga pri vašem trgovcu ali pa pokličite

Frank Lavrič

15601 Holmes Ave.
Tel. EDdy 6866

Prva razprodaja

27 letih

4 DNI SAMO 4

V SREDO, CETRTEK, PETEK IN SOBOTO TA TEDEN

Ob praznovanju 27-letnice, nudimo naše navadno blago, fine kvalitete, po znižanih cenah. Še nikdar poprej v zgodovini Ohio Furniture & Music Co. niso še imeli nikake razprodaje. Prvič sedaj po 27 letih lahko kupite najboljše pohištvo po skrajno nizkih cenah. Vsak kos v naši trgovini je znižan v ceni. Prvotne cene so na vsakem predmetu. Prepričajte se sami, koliko boste faktično prihranili in pomnite, da je to naše stalno blago, ki ni bilo kupljeno za to razprodajo. Naši odplačilni pogoji bodo še boljši.

<p>\$15.50 GUGALNICE ZA NA PORČ</p> <p>Fino tapcirane, sedež in naslonjalo pokrito s finim blagom. Cena na štiri-dnevni razprodaji</p> <p style="text-align: center;">\$7.49</p>	<p>\$1.00 SVILENE BLAZINICE</p> <p>Velike mere, svilene blazine v mnogih raznih barvah, da bodo res kras vaši sobi. Samo gotovo število. Na štiri-dnevni razprodaji po</p> <p style="text-align: center;">69c</p>	<p>-\$7.50 MODROCI</p> <p>Polna teža 100%. Vsi bombaževi modroci z najboljšo kvaliteto nagačeni. Jako dober kup na štiri-dnevni razprodaji, samo</p> <p style="text-align: center;">\$3.95</p>
<p>\$1.95 KONČNE MIZICE</p> <p>Posebno fine, iz orehovine, dobro narejene, samo omejeno število, na štiri-dnevni razprodaji po</p> <p style="text-align: center;">69c</p> <p>Naročila ne po telefonu, pošti ali C. O. D.</p>	<p>45c POGRINJALA ZA PO TLEH</p> <p>Jako fina, s klobučevino podložena pogrinjala, perfektna kvaliteta, četvero-yard</p> <p style="text-align: center;">27c</p>	<p>\$99.50 APEX PRALNI STROJ</p> <p>Znižana cena. Slavni Apex, obrator z dvakratnim obratom in izžemalcem. Na štiri-dnevni razprodaji, samo</p> <p style="text-align: center;">\$79.50</p>

Mr. Joseph Kremzar
SEDAJ V DRUŽBI Z

THE

Ohio Furniture and MUSIC CO.

"NAJVEČJA IN NAJFINEŠA CLEVELANDSKA SLOVENSKA TRGOVINA"

6321 St. Clair Ave.

Odprto zvečer med razprodajo